

Fiskets Gang

Utgitt av Fiskeridirektøren.

Kun hvis kilde oppgis, er ettertrykk fra „Fiskets Gang“ tillatt.

32. årg.

Bergen, Torsdag 28. januar 1946.

Nr. 7.

Abonnement kr. 10.00 pr. år tegnes ved alle postanstalter og på Fiskeridirektørens kontor. Kr. 16.00 utenlands.
Annonsepris: Pristariff fåes ved henvendelse til Fiskeridirektørens kontor. „Fiskets Gang“'s telefoner 16 932, 14 850.
Postgiro nr. 691 81. Telegramadresse: „Fiskenytt“.

Meget gode utsikter for skreifiskeriene.

Anløp til storfiske i Lofoten, hvor 11 600 tonn ukefangst.

Vårsildfisket hemmet av uvær.

Totalfangst skrei 36 837 tonn. Totalfangst vintersild 1555 459 hl.

Fisket i uken som endte 23. februar var Nord-Norge begunstiget av forholdsvis bra værforhold, mens værforholdene i Syd-Norge var dårlige. De rike skreiforekomster i forbindelse med de gode værforhold skaper et meget godt fiske. Det tas gode fangster i Vestfinnmark, Troms, Vesterålen—Yttersiden og i Lofoten. Lofotfisket har gitt jevnt gode fangster gjennom hele uken og utsiktene for et virkelig storfiske sies å ligge godt til rette. Skreifisket lenger sør gis delvis bra utbytte, således tar fisket på strekningen Halten—Sunnmøre seg godt opp i disse dager. Vårsildfisket har vært sterkt hemmet av værforholdene og har skuffet. Fisket med botngarn er begynt ved Karmøy og synes å utvikle seg gunstig. I Nord-Norge har det vært rike forekomster av fetsild/småsild i Andfjorden og i Kalvfjord, men relativt få notbruk deltar. Det øvrige kystfiske var på ny lite.

Skreifiskeriene.

Der er rike skreiforekomster på hele strekningen Vestfinnmark—Lofoten. Det tas gode fangster, og alt synes å ligge vel til rette for at årets skreifiske skal gi meget stort utbytte. I distriktene sør for Lofoten synes fisket nå også å utvikle seg i gunstig retning. Der er til 23. februar oppfisket 36 837 skrei, som er over 5000 tonn mer enn til samme tid i noen av de foregående 10 år.

Troms: Under land ved Sørøya i Vestfinnmark og på fjordene i Vestfinnmark er der rike skreifore-

komster, som utnyttes delvis av fartøyer, som hovedsakelig leverer sine fangster i Skjervøy og Tromsø. Flere fangster på 8—10.000 kg hver ble ført sørøver i siste uke. I Troms var værforholdene i siste uke bra for fisket under land og i fjordene, men urolig til havs. Det rapporteres likevel om til dels gode fangster både for linebruk og garnbruk i alle fylkets skreidistrikter, således i Karlsøy, Tromsø, Tromsøysund, Hillesøy og Øyfjord, Berg og Torsken og Bjarkøy. I fylket er der hittil oppfisket 5956 tonn skrei — et kvantum som ligger betydelig høyere enn i noen av krigsårene, men noe tilbake for gode førkrigsår.

Vesterålen—Yttersiden: Fisket gir fremdeles meget godt fangstutbytte, og belegget i fiskeværene holder seg omtrent uforandret. I siste uke var der i Andøya oppsynsdistrikt 2 hele og 2 delvise sjøvær med garnfangster på opptil 4400 og linefangster på opptil 2700 kg. Ukefangsten var på 178 tonn. I Øksnes og Langenes var der 4 hele og 2 delvis sjøvær med 3000—5000 kg, linefangster på 2000—7000 kg. Ukefangsten var på 576 tonn. I Bø var der 5 sjøværsdager med garnfangster opptil 7000 kg, linefangster opptil 3000 og juksafangster opptil 2800 kg. Ukefangsten var 436 tonn. I Borge var der 3 trekningsdager med garnfangster på 1200—3000 kg, linefangster på 1000—2400 kg. Ukefangsten var på 283 tonn. Hertil kommer fisket i Gimsøy som ga 153 tonn i ukefangst. I distriktet Vesterålen—Yttersiden er der i alt oppfisket 10 232 tonn skrei mot mellom 2585 og 7505 tonn på samme tid i de 10 fore-

gående år. I disse distrikter meldes nå om fiskevekter på 300 til 450 kg pr. 100 stk., leverholdighet 650 til 1000 kg fisk pr. hektoliter lever, tranprosjenter mellom 50 og 60.

Lofotfisket: Det uttales at det nå står forekomster av skrei overalt i Lofoten. Det fiskes helt opp i Kanstadfjorden. I uken har det omtrent vært full drift hver eneste dag. Enkeltfangstene kan foreløpig ikke beskrives som storfangster, men fangstene er bra og gir lønnsom drift. Driften med juksa har hittil gitt de største enkeltfangster med opptil 7000 kg. Alminnelig gjennomsnittsutbytte i slutten av uken for lineskjøyter i Vestlofoten og Midtre Lofoten ligger mellom 1000 og 2000 kg. Garnfangstene er som vanlig flest og størst i Østlofoten med opptil 4—5000 kg. Et fellestrekk ved fisket over hele Lofoten er at dette foregår relativt nær land og på grunt vann. Fiskerne mener at alle betingelser er til stede for at der vil bli et storfiske. I siste uke ble det oppfisket 11 586 tonn skrei og i alt er der fisket 19 417 tonn — et parti som ligger 5000 tonn over utbyttet i 1939 på samme tid, som det nest beste år i siste tiårsperiode.

Frostvær har hemmet hengen av skrei i siste uke og dette forhold skal være delaktig i at det enkelte dager har vært kjøpermangel i noen av fiskeværene.

Helgeland—Salten: Det tas bra fangster for Myken, hvor der nå i alt er fisket 161 tonn skrei. For øvrig fiskes det bra for Selvær—Træna og i Gildeskål. I distriktet er der i alt fisket 395 tonn skrei mot 206 i fjor samtidig.

Sør-Trøndelag: Stormende vær hindret fisket. Fra Halten framholdes imidlertid at fangstene, især på garn, er delvis bra. Der er hittil fisket 40 tonn skrei. I Sula var ukefangsten 170 tonn. Det ble i løpet av 3 sjøvær tatt enkeltfangster med snøre på 40—1400 kg. I Kya og Humlingsvær var ukefangsten 77 tonn og i Titran 44,5 tonn. I Sør-Trøndelag er der fisket i alt 567 tonn skrei mot 770 tonn i fjor og 263 i 1944 på samme tid.

Møre og Romsdal: I slutten av uken tok fisket seg opp, og det lot til at skreiforekomstene økte. Garnfangstene for Nordmøre var på 600 til 1200 kg, linefangstene 280 til 3000 kg, for Romsdal garnfangster på 450—600 kg, snørefangster på 120—360 kg. På Sunnmøre har skreien vist seg i inneværende uke såvel på kysten som i Borgundfjorden. I fylket er der hittil fisket 270 tonn skrei mot 883 i fjor, 380 i 1944.

Vintersildfisket.

Storparten av forløpne uke gikk bort med ugunstige værforhold med delvis utseiling for drivgarnsflåten

og små arbeidsmuligheter for snurperne. Mot slutten av uken ble forholdene bedre. Det viste seg da at vårsilden stod under land på de vanlige settegarnsfelt ved Vestkarmøy fra Åkrehamn sørover til øyene utfor Skudenes. De første settegarnfangster ble gode på opptil 225 hl med et gjennomsnitt i Åkrehamnområdet på 100 hl. Snurping pågikk enkelte dager ved Jarstein og Gjeitung sør for Skudenes, men silden stod dypt og vær- og strømforholdene var samtidig vanskelige. Drivgarnfiske har forgått på hele kysten fra feltene sør av Skudenes nordover til Titran, men utseilingen har overveiende bare vært delvis. Sild er der imidlertid nær sagt over alt.

Det er ennå for få holdepunkter til å si noe om utsiktene for vårsildfisket. En må nøye seg med å konstatere at settegarnfisket er begynt på vanlig felt. Ukefangsten av vårsild var ikke mer enn 171 589 hl, og i alt er der av vårsild fisket 192 454 hl — av vintersild tils. 1 555 459 hl mot samtidig i fjor 1 471 483 hl. For øvrig henvises til tabell på annet sted i bladet.

Fetsild- og småsildfisket.

Der har vært meget rike forekomster av fetsild/småsild ved Grøtavær i Andfjorden i siste uke, dessuten i Kalfjord i Tromsøysund og i Lyngen og Ulsfjord, men i de to siste distrikter hindres fisket av frost. Ved Grøtavær har det vært tatt snurpefangster på 600—1500 hl, i Kalfjord opptil 1200 hl — begge steder har der vært sprengt noter. Silden ved Grøtavær er av størrelse ca. 20 stk. pr. kg, i Kalfjord 20—34 stk. pr. kg, i Nord-Troms småfallen. Antakelig ble det fisket mellom 30 og 40 000 hl i siste uke. Deltakelsen i fisket er liten. Som årsak til dette oppgir Noffiskarsamskipnadens Sildesalslag de lave priser på sild til sildolje og dessuten det gammelkjente forhold, at mannskapene vil til Lofoten på skreifiske. Det er derfor vanskelig å få folk til snurpebrukene nå.

Kystfisket for øvrig.

Der er lite å si om dette fiske. Værforholdene har hemmet og dessuten kan en si at det faller mellom 2 stoler. idet skrei- og vintresildfiskerine legger beslag på de fleste folk og båter.

I inneværende uke meldes det på ny om godt seifiske på Sunnmøre, hvor snørebåter mandag 25. feb. hadde fangster på 500 til 2000 stk. Ellers har det også vært gode seiforekomster på feltene ved Espevær i Sunnhordland. Om torskeoppsiget i Sogn og Fjordane meldes at dette ennå ikke har funnet sted.

Rapport nr. 3 om torskefisket pr. 23/2 1946.

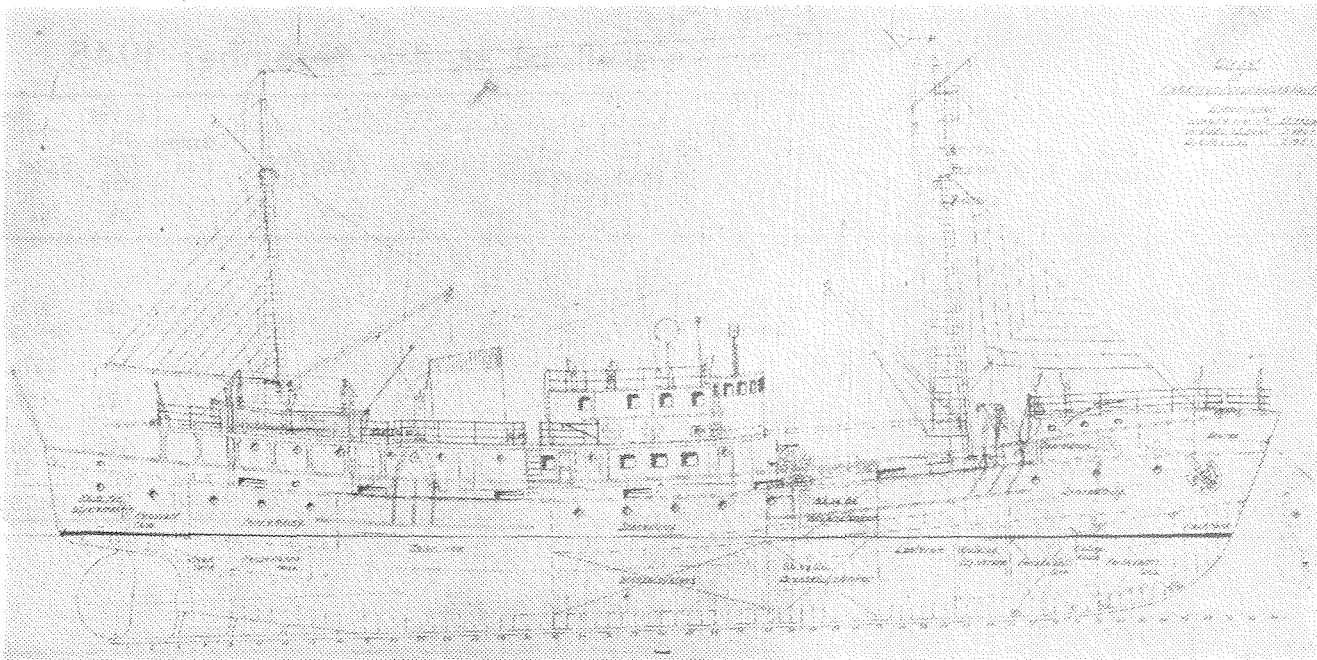
Distrikt	Ukefangst	Kg. fisk pr.		Tranprosent	Antall fiskefark.	Antall mann	Totalfangst tonn	Anvendelse				Damptran nl.	Lever til annen tran hl.	Rogn		
		100 stk. fisk sløyd	Hl. lever					Hengt tonn	Saltet tonn	Fersk tonn	Filet tonn			Saltet hl.	Fersk m. m. hl.	
Finnmark vinterfiske	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Troms	¹⁾ 2763	300—500	900—1400	40—60	196	1130	5956	84	4310	1544	18	3343	749	3036	1802	
Lofotens opps.d.	11586	370—425	760—890	52	²⁾ 4236	15382	19417	3938	³⁾ 12113	3143	223	9664	—	⁴⁾ 8935	4523	
Lofoten forøvrig	1565	300—450	650—1000	50—60	⁵⁾ 324	2025	10232	1613	5458	3022	139	6619	—	2576	3089	
Vesterålen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Helgeland-Salten	103	—	—	—	—	—	395	44	20	315	16	232	12	20	148	
Nord-Trøndelag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Sør-Trøndelag	300	300—305	—	—	—	—	567	—	34	531	2	50	⁴⁾ 40	30	356	
Møre og Romsdal	131	300—350	850—1200	51—55	465	1218	270	—	31	232	7	93	—	31	161	
Tils.	16448	—	—	—	—	—	36837	5679	21966	8787	405	20001	801	14628	10079	

Sammenlikning med tidligere år.

År	Tonn sløyd torsk									Anvendelse torsk			
	Finnmark	Troms	Lofotens opps.d.	Lofoten forøvrig og Vesterålen	Helgeland—Salten	Nord-Trøndelag	Sør-Trøndelag	Møre og Romsdal	Tils.	Hengt tonn	Saltet tonn	Fersk tonn	Fersk filet tonn
	Vinterf.												
1946 til ²³ / ₂	—	5956	19417	10232	395	—	567	270	36837	5679	21966	8787	405
1945 - ²⁴ / ₂	—	1597	7971	5340	206	—	770	883	16767	1245	2512	12496	514
1944 - ²⁶ / ₂	1643	1319	11232	5489	158	—	263	380	20484	369	3729	15245	1141
1943 - ²⁰ / ₂	2936	2672	5122	4439	29	—	20	151	15369	305	1018	13222	824
1942 - ²¹ / ₂	2222	2493	5057	5048	128	—	130	477	15555	908	2770	11343	534
1941 - ²² / ₂	2302	2936	5252	5487	62	—	36	711	16786	1248	6677	6912	1949
1940 - ²⁴ / ₂	7971	7808	6282	5393	116	61	—	608	28239	2826	15508	9595	310
1939 - ²⁵ / ₂	12169	8633	14420	7505	74	—	155	500	31113	3419	25600	2094	—
1938 - ²⁶ / ₂	3619	3987	3836	2585	111	—	96	411	14645	2476	9957	2212	—
1937 - ²⁰ / ₂	2259	4917	5881	5308	370	—	416	621	19772	3247	13100	3425	—
							1000 stk.						
1946.....	—	1459	4929	2680	106	—	177	83	9434	1455	5579	2266	134
1945.....	—	393	2097	1357	51	—	246	243	4387	326	651	3278	132
1944.....	533	341	2926	1424	40	—	77	114	5455	95	1009	4054	297

År	Anvendelse biprodukter				Lofoten											
	Damptran hl	Lever til annen tran, hl	Rogn Saltet hl.	Rogn Isset hl.	Hengt tonn	Saltet tonn	Fersk tonn	Filet tonn	Damptran hl	Rogn Saltet hl	100 stk. sløyd fisk veier	Kg. fisk pr. hl. lever	Deltakelse			Tranprosent
													Kjøpefart.	Fiskefark.	Fiskere	
1946 til ²³ / ₂	20001	801	14628	10079	3938	12113	3143	223	9664	8935	370/425	760/890	59	4236	15382	52
1945 - ²⁴ / ₂	8550	120	2968	8785	1045	1771	5014	141	4503	2063	360/400	770/910	17	2872	9972	50
1944 - ²⁶ / ₂	7647	132	856	13868	187	3036	7546	463	4396	187	340/420	900/1040	28	3703	13321	49
1943 - ²⁰ / ₂	5049	1276	1750	5862	202	235	4167	518	1602	836	383/426	982/1155	32	2576	10070	46
1942 - ²¹ / ₂	5896	299	2251	5335	611	1095	3154	197	1074	1306	370/500	920/1110	20	1890	7474	47
1941 - ²² / ₂	7774	145	3717	5891	728	2314	1761	449	2171	1202	330/500	810/1280	20	1560	6227	43—53
1940 - ²⁴ / ₂	14183	1405	5647	6085	1274	3693	1314	—	3346	1597	360/480	780/1100	26	3893	13389	47—53
1939 - ²⁵ / ₂	15158	1471	4067	7939	998	5032	726	—	3371	1901	350/480	730/1000	146	4546	16433	50—56
1938 - ²⁶ / ₂	6818	681	2757	3996	444	2647	745	—	1773	1049	340/500	800/1400	107	3406	13425	46—55
1937 - ²² / ₂	10775	197	5342	4969	1451	3720	710	—	3363	2049	347/414	750/800	89	2563	11045	48—56
									1000 stk.							
1946.....	—	—	—	—	1000	3072	770	87	—	—	—	—	—	—	—	—
1945.....	—	—	—	—	275	465	1320	37	—	—	—	—	—	—	—	—
1944.....	—	—	—	—	48	791	1964	123	—	—	—	—	—	—	—	—

¹⁾ Herav 62 tonn saltfilet. ²⁾ Herav sukkersaltet 1604. ³⁾ Hvorav 442 garnbåter, 1453 linebåter, 2341 juksabåter, hvorav i Østlofoten 326/625/2124, Vestlofoten 98/654/217, Værov og Røst 18/174/0. Der er fremmøtt 266 landkjøper, 59 kjøpefartøyer og i drift 66 damperier, hvorav 1 på sjøen. ⁴⁾ 351 hl lever til tran etc. er ført vekk fra dist. iktene. ⁵⁾ Innkluderer korrekasjon og etter meldinger. ⁶⁾ Omfatter deltakelsen i Andøy, Øksnes og Langenes, Bø samt Borge oppsynsdistrikter.

Norges nye havforskningsfartøy.

Om et år håper en det skal gå prøvetur. Foreløpig er det et åpent spørsmål hva «barnet» skal hete. Men det er vel sannsynlig at navnet vil komme til å peke hen på de gode tradisjoner som norsk havforskning skal hevde.

Situasjonsrapport pr. 15. februar 1946.

Fiskeriinspektøren i Nordland telegraferer 19. februar: Delvis uværshindring siste 14 dager og sterk kuldeperiode som dog ikke virket direkte hemmende på fisket. Meget godt skreifiske på garn og liner Vesterålen. Fra Bø meldes fangster opp til 7500 kg, men liten deltakelse. Lensmannen i Dverberg rapporterer 8. februar ytterligere en garnlenke på 15 garn med iler tatt av trålerne, har undersøkt forholdet gjennom M. K. N. i Troms som meddeler kun en tråler til stede på Vesterålsbankene og fiskerioppsynet besørger nå av 3 fartøyer. Oppsynstjenesten må anses tilfredsstillende og senere heller ikke meldt overtredelser. Deltakelsen i Lofot-fisket antas nå være omtrent som normale og for enkelte vær endog større. Mange er gått over til juksadrift grunnet redskapsmangelen. De fleste garnbåter driver med 25—30 garn. Fangstene særlig for Yttersiden er meget gode, opp til 1000 stkr. Jevnt over 500 stykker stor, fet fisk. Grunnet stor deltakelse og godt utbytte fryktes vanskeligheter med avsetningen, idet kjøperne ikke greier ta unna etter hvert; liksom hjellbrukene snart ventes fullhengt og materialmangelen ikke tillater utvidelser. Trandamperiene har også til dels vanskeligheter med å motta all levereren. Mangel på rorburom i enkelte vær og vanskelig å få arbeidshjelp i land. Også for Helgelandsværene foregår jevnt godt skreifiske med fangster opp til 800 stykker. Storsilden til stede for Trænafeltet, da fiskerne har fått den i fisken. Fremdeles mye havsule og sannsynlig at silden står ganske høyt i sjøen, hvorfor beklagelig hvis ikke forsøksdrift kan igangsettes. Forsøk med storsildgarn for ile vil sannsynligvis ikke bli

gjort av fiskerne her før senere på vinteren. Fra Tysfjord meldes fremdeles en del spredte sildeforekomster, ellers intet fiske av betydning i distriktet. Agn og oljetilførsel tilfredsstillende.

Utlandet.

Det svenske sildefiske.

Gøteborg 19. februar: I uken som endte 16. februar ble det fisket 608 tonn motortrålsild og 1117 tonn snørpvadsild. Prisene var henholdsvis 18—80, gjennomsnittlig 30 øre pr. kg og 20 til 25 øre. Der er nå i alt siden sesongens begynnelse i juli 1945 fisket 547 tonn garnsild, 1360 tonn damptrålsild, 18888 tonn motortrålsild og 8593 tonn snørpvadsild, tilsammen 29388 tonn, hvorav saltet 13527 tonn.

De danske Esbjergfiskere har store planer for trålsildfiske.

Vi gjengir nedenstående utdrag fra det danske blad «Børsen» av 10. februar i år:

»Esbjergfiskerne har i det forløpne år hatt megen motgang med hensyn til avsetning av flyndre og hyse og har derfor forsøksvis, til dels med kommunal støtte, opptatt sildefiske med nye metoder.

Utførselen av fiskeriprodukter fordelt på land i desember 1945.

(Etter Statistisk Sentralbyrås månedoppgaver)

	Des. tonn	Jan./des. tonn
<i>I alt</i>	954	44 817
Sverige	—	201
Tyskland	—	43 595
Frankrike	954	1 021

<i>I alt</i>	73	13 171
Sverige	70	98
Tyskland	—	12 102
Frankrike	—	351
Belgia	—	480
U. S. A.	—	128
Andre land	3	12

<i>I alt</i>	673	3 083
Sverige	—	734
Tyskland	—	729
Belgia	—	50
Finnland	43	201
Sveits	—	155
Nederland	548	548
Br. V. Afrika ...	26	26
U. S. A.	10	594
Andre land	46	46

<i>I alt</i>	45	50
Cuba	45	45
Andre land	—	5

<i>I alt</i>	4 788	24 179
Sverige	221	3 846
Svalbard	6	6
Tyskland	—	9 236
Belgia	2 775	5 516
Finnland	369	99

	Des. tonn	Jan./des. tonn
Polen	1 342	3 843
Sveits	37	70
U. S. A.	36	593
Andre land	2	8

<i>I alt</i>	537	3 482
Sverige	—	479
Tyskland	—	2 456
Svalbard	12	20
Belgia	—	2
Nederland	525	525

<i>I alt</i>	862	4 858
Danmark	5	31
Sverige	7	9
Tyskland	—	3 907
Svalbard	11	21
Storbr. og N. Irland	651	702
U. S. A.	188	188

<i>I alt</i>	621	5 732
Danmark	537	865
Sverige	84	84
Tyskland	—	4 768
U. S. A.	—	15

	kg	kg
<i>I alt</i>	45 390	131 996
Danmark	19 293	59 557
Sverige	14 597	60 939
Nederland	9 500	9 500
Belg. & Luxb. ...	2 000	2 000

	Des. hl	Jan./des. hl
<i>I alt</i>	2 976	14 212
Danmark	112	1 325
Sverige	81	253
Tyskland	—	2 248
Finnland	—	794
Sveits	201	779
Ungarn	—	65
Belg. og Luxb. ...	434	434
Nederland	1 665	1 665
U. S. A.	133	4 489
Kuba	22	33
Columbia	—	119
Equador	—	39
Tyrkia	—	1 292
Honduras	—	11
Mexico	171	232
Venezuela	19	36
Argentina	54	119
Brasil	—	22
Chile	—	96
Paraguay	22	64
Peru	—	5
Kosta Rica	5	5
Salvador	47	47

<i>I alt</i>	2 836	4 837
Danmark	254	1 801
Sverige	22	344
Sveits	991	1 090
U. S. A.	1 423	1 429
Kuba	43	54
Mexico	103	119

	tonn	tonn
<i>I alt</i>	95	3 113
Sverige	95	302
Tyskland	—	18
Frankrike	—	2 790
U. S. A.	—	3

Merk: Tabellen på s. 74 viser sortene mer spesifisert men ikke fordelt på land. En liten tabell s. 73 viser verdien av utførselen, men bare for store varegrupper.

»Børsen«s utsendte medarbeider har hatt en samtale med foregangsmannen fiskeskipper Chr. Venø om dette.

Det er ikke første gang at det er drevet etter sild fra Esbjerg, forteller Venø. Tidligere har det vært forsøkt med drivgarn, som er dyre i seg selv og krever stor bemanning. Dessuten knep det med avsetningen. Nå derimot, benytter vi trål, som er nytt for Esbjergfiskerne, hvis fremste redskap har vært snurrevad.

Sildfisket foregår på Fladen Grunn og Doggerbank og ned mot Dover, altså opp til 300 sjømil herfra. Der må benyttes forholdsvis store kuttere, idet trålen krever stor plass og kraftig maskin. Helst bør en ha kuttere på 100 tonn, men kan også bruke 40—50 tonns båter.

Tyskland drev før krigen et stort trålsildfiske, likeledes Nederland og Storbritannia. Nå fortelles det at Storbritannia vil sette inn 50 millioner på dette fiske. Det er derfor ikke et øyeblikk for tidlig at vi kommer med. Siste år deltok herfra ca. 10 båter forsøksvis — i år

regner jeg med at 30—40 båter vil delta. Til å begynne med må vi søke å klare oss med de båter vi har. Den siste kutter jeg fikk bygget — på 85 tonn — med 375 hestekrefters maskin, synes å egne seg godt.

Avsetningsmulighetene for silden antas å være gode. Eksportørene har dannet et aksjeselskap og skal ta seg av saltingen. Vi fiskere søker å få reist fornøden kapital til opprettelse av en sildoljefabrikk. Til det trenges 1½ million kroner, og vi er lovet bankstøtte. Men skal vi få en større bedrift ut av dette fiske, må staten støtte oss. Det skulle ikke være noen større risiko for staten å heve lånegrensen på 1. prioritet til 75 prosent av verdien i dag. For tiden kan det høyst lånes 38 prosent, nemlig 65 prosent av førkrigsverdi + 25 prosent. I og for seg er det bra, men ikke i overensstemmelse med tidens krav. Vi kommer for sent igang hvis vi skal vente på å komme tilbake til prisenivået før krigen.

Omkostningene ved utrustningen av en kutter til trålsildfiske beløper seg til kr. 15 000 for trålen og kr. 13 000 til et ekkolodd. Vi vil søke Fiskeribanken om lån til ekkolodd

Nyttfisk og viktige skjell og krepserdyr i norske farvann.

Norsk navn	Zoologisk navn	Engelsk navn	Fransk navn	Tysk navn
Akkar, sprut	<i>Ommatostrephes todarus</i>	Squid	Calmar	Kalmar
Berggytt og blåstål	<i>Labrus spp.</i>	Wrasse	Vieille	Lippfisch
Blålange	<i>Molva byrkelange</i> W.	Blue ling	Lingue bleue	Blauleng
Blåskjell, geit-, kråke-	<i>Mytilus edulis</i> L.	Mussel	Moule	Miesmuschel
Breiflabb, marulk	<i>Lophius piscatorius</i>	Angler, monk	Baudroie	Seeteufel
Brisling	<i>Clupea sprattus</i> L.	Sprat	Esprot	Sprot
Brosme	<i>Brosmius brosme</i> L.	Tusk, torsk	Brosme	Brosme
Brugde	<i>Cetorhinus maximus</i> G.	Basking shark	Pélerin	Riesenhai
Gapeflyndre, leirfl.	<i>Drepanopsetta platessoides</i>	Long rough dab	Balais	Doggerscharbe
Glasshvarr	<i>Lepidorhombus whiff</i> W.	Megrim	Cardine	Scheefsnut
Gullflyndre, rødspette	<i>Pleuronectes platessa</i> L.	Plaice	Plie	Scholle
Håvål, konger-	<i>Conger vulgaris</i> Cuv.	Conger eel	Congre	Meeraal
Hestemakrell, tagg-	<i>Caranx trachurus</i> L.	Scad	Saurel	Stöcker
Hörngjel	<i>Belone vulgaris</i> Fl.	Hornpike	Orphie	Hornhecht
Hummer	<i>Homarus vulgaris</i> L.	Lobster	Homard	Hummer
Hvitting	<i>Gadus merlangus</i> L.	Whiting	Merlan	Wittling
Hyse, kolje	<i>Gadus aeglefinus</i> L.	Haddock	Eglefin	Schellfisch
Hå, pigghå	<i>Squalus acanthias</i> L.	Dogfish	Aiguillat	Dornhai
Håbrann, lyster	<i>Lamna cornubica</i> Gm.	Porbeagle	Taupe	Heringshai
Hågylling, havmus	<i>Chimara monstrosa</i> L.	Rabbitfish	Chimère	Seeratte
Håkjerring	<i>Somniosus microcephalus</i>	Greenland shark	Laimargue	Eishai
Kolmule, blågunnar	<i>Gadus poutassou</i> R.	Blue whiting	Merl. poutass.	bl. Wittling
Knurr	<i>Trigla gurnardus</i> L.	Gurnard	Grondin	Knurrhahn
Krabbe, høvring	<i>Cancer pagurus</i> L.	Crab	Crabe	Taschenkrebs
Kveite, helleflyndre	<i>Hippoglossus vulgaris</i> Fl.	Halibut	Flétan	Heilbutt
Laks	<i>Salmo salar</i> L.	Salmon	Saumon	Lachs
Laksestørje	<i>Lampris guttatus</i> L.	Kingfish, opah	—	Gotteslachs
Lange	<i>Molva molva</i> L.	Ling	Lingue	Leng
Lodde	<i>Mallotus villosus</i> M.	Caplin	Capelan	Lodde
Loddetorsk	<i>Gadus morrhua</i> L.	Finnmark cod	Morue (de Finn.)	Finmarkdorsch
Lömre, oterflyndre	<i>Pleuronectes microcephalus</i>	Lemon dab	Limande sole.	Limande
Lyr	<i>Gadus pollachius</i> L.	Pollack	Lieu	Pollack
Lysing	<i>Meyluccius vulgaris</i> L.	Hake	Merlu	Seehecht
Makrell	<i>Scomber scomber</i> L.	Mackerel	Maquerau	Makrele
Makrellstørje	<i>Thunnus thynnus</i> L.	Tunny, tuna	Thon	Thunfisch
Måreflyndre, smørfl.	<i>Cynoglossus vulgaris</i>	Witch	Cynoglosse	Rotzunge
Pigghvarr	<i>Rhombus maximus</i> L.	Turbot	Turbot	Steinbutt
Pir (årsmakrell)	<i>Scomber scomber</i> L.	Mackerel, jg.	Maquereau, jn.	Makrele, jge.
Reke	<i>Pandalus borealis</i>	Shrimp	Crevette	Garneel
Rognkjeks, -kall	<i>Cyclopterus lumpus</i> L.	Lumpsucker	Lompe	Seehase
Sandflyndre	<i>Pleuronectes limanda</i> L.	Dab	Limande	Kliesche
Sandhummer	<i>Nephrops norvegicus</i>	Norway-lobster	Langoustine	Kaisergranat
Sei	<i>Gadus vivens</i> L.	Coalfish saithe.	Lieu noir, colin	Köhler
Sil	<i>Ammodytes spp.</i>	Sand-eel	Lançon	Sandspierling
Sild	<i>Clupea harengus</i> L.	Herring	Hareng	Hering
Sjøåure	<i>Salmo trutta</i> L.	Sea trout	Truite de mer	Meerforelle
Skate	<i>Raja batis fullonica</i> etc.	Skate, ray	Raie	Roche
Skjell, agn-, or-, våb-	<i>Mytilus modiola</i>	Mussel	Moule	Muschel
Skrei	<i>Gadus morrhua</i> L.	Cod (spawning)	Morue (pond.)	Laichdorsch
Skrubb	<i>Pleuronectes flesus</i> L.	Flounder	Flet	Flunder
Sletthvarr	<i>Rhombus lævis</i> L.	Brill	Barbue	Glattbutt
Stavsild	<i>Argentina silus</i> Asc.	Gr. silver smelt	—	Goldlachs
Steinbit, flekk- og grå-	<i>Anarrhicas minor, lupus</i>	Catfish	Loup de mer	Katfisch
Strømsild	<i>Argentina sphyraena</i> L.	Less. silv. smelt	Argentín	Glasaug
Svartkveite, blåkveite	<i>Rheinhardtius hippoglossoides</i> W.	Greenland halibut	Flétan noir	Schwarzer Heilbutt
Sypike	<i>Gadus minutus</i> Müll.	Poor cod	Capelan	Zwergdorsch
Tangbrosme	<i>Onos tricirratus</i> Bl.	Rockling	—	Seequabbe
Tare (-aske)	<i>Laminaria spp.</i>	Kelp	Varec	Tang
Tert (smålaks)	<i>Salmo salar</i> L.	Grilse	Saumoneau	Junglachs
Torsk	<i>Gadus morrhua</i> L.	Cod	Morue	Kabeljau
Uer, augar, rødfisk	<i>Sebastes marinus</i> L.	Redfish	Sébaste	Rotbarsch
Øyenpåle, øyepåle	<i>Gadus esmarki</i> Nilss.	Norway pout	—	—
Østers	<i>Ostrea vulgaris</i> L.	Oyster	Huitre	Auster
Ål	<i>Anguilla vulgaris</i> L.	Eel	Anguille	Aal

og har tenkt oss selv å utrede 1/3 av prisen og få resten som lån på 10 år.

Fiskerne i Esbjerg er svært begeistret for trålsildfisket, men vil selvfølgelig fortsatt også drive snurrevadfisket. Hver trålsildtur tar ca. 1 uke. Vi har da trålen i sjøen i 4 1/2 time

pr. dag og kan da påregne å få 50 000 kg — noe som ville ta 2—3 dager med de gammeldagse redskaper (drivgarn).

Esbjergfiskerne håper også at staten vil gå inn for forsøksfiske med sildtrål og det sis at fiskeridirektør Trolle-Thomsen og dr. Blegvad skal være meget interesserte.

Sole = en art flyndre
 prawns = reker

Til slutt uttaler fiskeskipper Venø:

»Vi danske fiskere fisker jo stadig på lott like fra eieren til yngste gutt ombord. Faren inntreffer først dersom staten ikke vil gi fiskerne tilstrekkelig store lån i nybyggingene, for da kommer vi inn på aksjeselskaps- og rederibedrift, og så ender det med at fiskerne skal på fast månedslønn. Under de nåværende forhold tar fiskerne sin sjanse. De vet at folkene ombord får 50 % av fangsten, uansett om prisene er høye eller lave. Det gir interesse for arbeidet. Jeg har 7 mann ombord på min 85 tonner. Og det må være veien fram. I første omgang skal fiskerne ha større båter, for ingen vil sette penger i fabrikker, dersom de ikke er sikret sild. Og hva betyr det ikke for beskjeftigelsen i land? 30 båter holder 200 mann i gang året rundt.«

U. S. A. vil forbedre og utvide sardinpakkingen.

I »Commercial Fishermen's Weekly« den 11. januar skrives at U. S. Fish and Wildlife Service (Innenriksdepartementets fiskeriavdeling) vil gå i gang med en omfattende undersøkelse av Maine sardinindustriens teknologiske problemer.

Hovedformålet med undersøkelsene, som begynte sommeren 1945, er å forbedre pakkingsprosessen og metodene i den hensikt å skape et produkt som kan konkurrere med de importerte farvortmerker i aroma, beskaffethet og pakking.

Umiddelbart før krigen utgjorde Maine-produksjonen av sardiner omlag 1 500 000 kasser årlig, mens importen fra Europa, hovedsakelig fra Norge, utgjorde ca. 750 000 kasser. Etter krigens begynnelse, da importen fra Europa opphørte, øket Maine-industrien sin produksjon til ca. 3 000 000 kasser årlig.

Hermetiske sardiner pakket i Maine atskiller seg fra norskproduserte sardiner og andre europeiske sardinproducenters varer først og fremst i tilberedelsesmåten. Så vel den utenlandske som hjemlige hermetikkindustri nyttiggjør seg ung (småfalle) sild av Atlanterhavsstammen. Norge benytter dessuten brisling.

Fish and Wildlife Services teknologer vil nå studere samtlige ledd i pakkingsprosessen, fra sildens opptak inntil distribusjonen av det ferdige produkt. Resultatene av undersøkelsene vil bli meddelt industrien periodisk, så at nødvendige forandringer i tilberedningen kan foretas med henblikk på forbedring av kvalitet og pakkingens utseende. The Service vil også opphjelpe utviklingen av markeder for den hjemlige produksjon.

Internasjonal fiskeripolitikk.

Hva FAO skal arbeide med.

Vi fortsetter i dag offentliggjørelsen av fiskerikomiteens innstilling på Forente Nasjoners Ernærings- og Jordbrukskonferanse. Første del av innstillingen stod i »Fiskets Gang« nr. 5, s. 48.

2. Opplysninger om fiskeriene. — Innsamling, bearbeiding, fortolkning av opplysninger om fiskeriprodukter.

Innsamlingen av opplysninger om de forskjellige lands fiskerier er meget viktig, og opprettelsen av et system for innsamling og offentliggjøring av fiskeri-

oppgaver bør oppmuntres i alle land. Videre bør alle medlemsnasjoner og alle institusjoner som arbeider med fiskeriene få vite om alle rapporter som blir offentliggjort. Et sammendrag av disse rapporter antas å være verdifulle for dem som arbeider med fiskeriforskning.

I alminnelighet er rapporter om fysiologi- og ernæringsvitenskap tilgjengelige i standardpublikasjoner. Men økonomiske og sosiologiske publikasjoner og de som gjelder teknikken i behandling av fisk er ikke så godt distribuert. Der er ikke tvil om at folk i administrasjonen og politikere i de enkelte land ville ha stor hjelp av disse publikasjoner dersom de var tilgjengelige i form av sammendrag av det viktigste stoff som gjelder kjennskapet til verdens fiskerier.

Fiskeristatistikken utgjør en så livsviktig del av kunnskapsområdet, at det bør gjøres særlige anstrengelser for å oppmuntre innsamling og offentliggjøring av fiskerioppgaver fra de forskjellige medlemsnasjoner. Slike oppgaver er lette å forstå, dersom de er samlet inn og meddelt videre på en ensartet måte.

FAO bør derfor

- 1) oppmuntre til bytte av fiskeripublikasjoner mellom de forskjellige land,
- 2) forberede utgivelsen av en systematisk katalog over opgaver som angår fiskeriene, og den må kunne føres å jour etterhvert,
- 3) oppmuntre alle som utgir fiskerirapporter til å trykke sammendrag av dem, slik at forskningen lettere kan dra nytte av dem,
- 4) eventuelt ordne med å offentliggjøre sammendrag av nye og viktige bidrag til kjennskapet til fiskeriene.
- 5) oppmuntre medlemsnasjonene til innsamling og publisering av grunnmaterialet vedrørende fiskeriene,
- 6) sørge for at der så tidlig som mulig blir publisert en hensiktsmessig navneliste og liste over synonyme betegnelser for fiskesorter som er av økonomisk betydning,
- 7) ordne med en konferanse med det formål å gjennomføre ensartete metoder ved innsamling og publisering av statistiske data.

3. *Vitenskapelige undersøkelser. — Vitenskapelige, teknologiske, sosiologiske og økonomiske undersøkelser vedrørende fiskerier og fiskeriprodukter.*

A. Biologiske og hydrografiske undersøkelser.

Undersøkelser som skal bringe på det rene følgende, er av grunnleggende betydning for en solid bedømmelse av fiskerienes råstoffkilder:

- a. fiskesortenes naturhistorie, utbredelse, vandringer og omgivelser,
- b. fiske»befolkning«s størrelse og utstrekning og årlige sesongmessige mengdevariasjoner,
- c. de virkninger et stadig fiske har på mengden,
- d. de beste metoder til å oppnå størst mulig produksjon uten at det blir fare for bestanden i framtiden og
- e. effektive metoder for kunstig forplantning og oppbevaring og kontroll med sykdommer og utryddelse. Metodene og resultatene i disse koordinerte ledd av de biologiske og hydrografiske undersøkelser var begynt å bli ganske nøyaktige og fruktbringende like før krigen. Planene for og omfanget av slike undersøkelser varierte betydelig når en sammenlikner verdens fremste fiskerinasjoner, og enkelte hadde ikke noen undersøkelser i det hele tatt. Ikke i noe land sto omfanget av slike undersøkelser i forhold til råstoffkildenes omfang.

FAO bør derfor

- 8) oppmuntre så godt som mulig til at slike biologiske og hydrografiske undersøkelser, som enten har vært sløffet eller hemmet, blir tatt opp igjen. Det må videre oppmuntres til å sette i gang slike nye undersøkelser i de omfang som måtte være nødvendig for å holde skritt med virksomheten i selve fisket,
- 9) presisere nødvendigheten av sammenhengende undersøkelser for at en til enhver tid skal kunne vite i hvilken utstrekning råstoffkildene kan danne grunnlaget for stor og sammenhengende produksjon,
- 10) oppmuntre til utveksling av opplysninger om det arbeid som pågår og likeså til samarbeid i forskningen mellom de land som utnytter de samme råstoffkilder.

11) søke å oppnå bedre muligheter for forskningen.

- 12) oppmuntre til utveksling av studenter og forskere nasjonene imellom for å skaffe bedre vilkår for vitenskapelig trening, og for å sikre seg at de forskjellige arbeider og de forskjellige forbedringer i forskningsteknikken blir koordinert.

B. Ernæringsforskning og farmakologisk forskning.

Undersøkelse av dette område som tar sikte på å jevnføre og bestemme de forskjellige næringsstoffer i fiskeriproduktene synes å være temmelig gode når det gjelder protein, fett, mineralinnhold, viktige vitaminer og fordøyeligheten. En stor del av disse opplysninger er tilgjengelige og vitenskapsmenn fortsetter å undersøke alle de spørsmål på dette område etterhvert som den internasjonale kunnskap og teknikk skrider fram. Fisk er en meget god proteinkilde og kilde for mineraler og noen av de viktigste vitaminer, noe som i høy grad kan bidra til den riktige ernæring i mange land. Mer kjennskap til tilberedningsmåter for å gjøre den mer tiltalende, vil sikkert øke forbruket av fisk.

Undersøkelser som er gjort for å utvikle farmakologiske fiskeprodukter er mindre omfattende, forbedringer på dette område bidrar til å gjøre bruken av fiskeriprodukter mer allsidig.

FAO bør derfor:

- 13) oppmuntre til å bruke helt ut de opplysninger som en sitter inne med om fiskeriproduktene og de som vil bli resultat av nye studier etterhvert som disse fortsetter med den hensikt å gjøre fisk kjent som en utmerket kilde for protein, mineraler og noen av de viktigste vitaminer,
- 14) oppmuntre til utredning som kan øke forbruk av fisk, særlig hvor forbruket nå vesentlig består av kornvarer og kjøtt,
- 15) oppmuntre til utveksling av opplysninger om de mest tilfredsstillende og tiltrekkende måter å tilberede fiskemåltidene på,
- 16) oppmuntre forskningen med hensyn til farmakologiske produkter, slik at fiskeriproduktene kan få en mer allsidig bruk.

C. Teknologiske undersøkelser.

Tidligere er det blitt samlet en hel del teknologiske opplysninger om fiske, produksjon og foredling, inklusive behandling ombord i fartøyene, behandling av fisk for markedsføring i iset tilstand eller frosset, saltet tørket, hermetisert o. s. v., og videre salg fra butikk, lagring og transport av fiskeprodukter. Meget er også gjort når det gjelder produkter som fiskemel og fiskeolje, og når det gjelder utvikling av mekaniske hjelpemidler for deres tilvirkning. Visstnok gjenstår det meget på dette felt, men en antar at foreliggende kunnskaper på dette område enda ikke er helt utnyttet.

FAO bør derfor:

- 17) gjøre anstrengelser for å sikre at de forbedrede metoder som allerede er eller vil bli funnet, også blir brukt. Dette kan oppnås ved å opprette en eller annen form for utveksling av periodiske rapporter om forskning og viktige patenter. De nyeste opplysninger om vitenskapelig behandling av fiskeriprodukter kan bli tilgjengelige på den måten,
- 18) arrangere periodiske internasjonale konferanser for fiskeriteknologer for å drøfte de problemer som oppstår i de forskjellige land. Dette vil gjøre det mulig for den som arbeider med fiskeriundersøkelser på en bredere basis å bli kjent med problemene som oppstår for forskerne i andre land, og det vil også gjøre det mulig for dem å utveksle ideer som kan bidra til løsningen av slike problemer.

D. Forskningsinstitutter.

De hjelpemidler som foreligger er ikke tilstrekkelige for fiskeriforskning hvis den skal drives så omfattende at fiskerienes råstoffkilder kan nyttes helt ut. Det er nødvendig å ha fullt utviklet forskning for alle områder.

FAO bør derfor:

- 19) I samarbeid med interesserte internasjonale og nasjonale eller private institusjoner oppmuntre til videre utvikling av den forskning som en allerede har og til opprettelse av nye forskningssentra i de viktigste produksjonsområder, i områder hvor fiskeriene kan bli bedre utnyttet. Bl. a. kunne disse institusjoner tjene som sentrum for utarbeiding av systematiske utredninger

med sikte på utnytting av fiskeriene, finne fram til nye fiskegrunner og for demonstrasjon av nyere teknikk for selve fisket, foredlingen og markedsføringen av sjøprodukter. De kan også studere de biologiske, hydrografiske, økonomiske og tekniske problemer av spesiell interesse for de områder hvor de ligger, hvor de kunne arbeide sammen med allerede eksisterende fiskeriråd. Arbeidet på undersøkelsesfartøyer ville bli en viktig del av et slikt arbeid.

E. Sosiologiske og økonomiske undersøkelser.

All den stund både fiskerne og de som arbeider på land i mange tilfelle er folk med forholdsvis lav inntekt bør spørsmålet om å hjelpe dem til å bedre sin alminnelige levestandard bli viet større oppmerksomhet. Problemet full sysselsetting er også meget viktig for etterkrigstiden. Der er gjort svært lite arbeid med å studere fiskeriøkonomi, men løsningen av mange fiskeriproblemer vil måtte avhenge av et bedre kjennskap til fiskerienes økonomi.

FAO bør derfor:

- 20) Samarbeide med de internasjonale institusjoner som behandler arbeids- og helsespørsmål og utdanning, for å oppmuntre arbeidet med utredninger om slike emner som forholdet mellom fiskerimetodene og beskjeftigelsen, forholdet mellom levestandard og folkehelse, og endelig driftsulykker og sykdom og muligheten for bedre utdanning og bedre sosiale tilstander i det hele.
- 21) oppmuntre de viktigste fiskeriland til å gå i gang med fiskeriøkonomiske undersøkelser. Og disse studier skulle omfatte ikke bare produksjon, foredling og distribusjon (inkludert omkostninger, priser og investeringer) men også forbruk. Undersøkelsene skulle omfatte problemer som angår kollektiv omsetning, arbeidsorganisasjon, rekruttering og utveksling av arbeid, sosial sikkerhet, sysselsetting under »lott«-system eller faste lønninger, levevilkårene, om inntektene er tilstrekkelige, trygdelover, kredittselskaper og kooperative tiltak.

De bør

sikre Dem en annonse i Fiskets Gang« Foreløpig kan De bare få plass på omslaget. Plassen er derfor begrenset.

Litt om agnskjell og skjellgraving.

Av konsulent K. F. Wiborg.

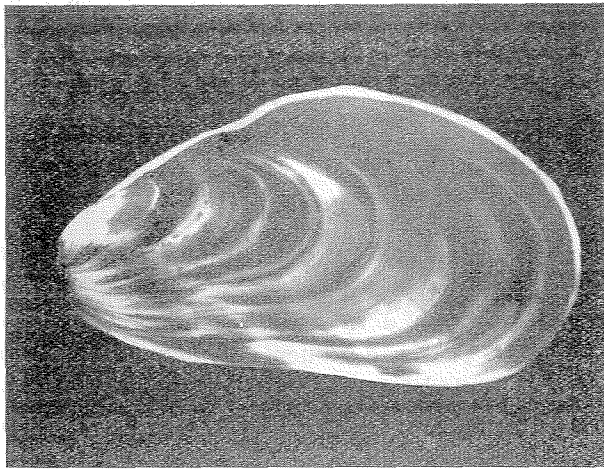
Forts. fra nr. 6.

Oskjellet er høyt skattet som agn. Under Lofot-fisket tas det ikke i bruk før et stykke ut i sesongen. Det viser seg nemlig at når skreien først har fått smak på skjell, vil den nødig ta noe annet.

Skjellagn faller ikke billig, og i de senere år har en prøvet et nytt agn, nemlig reker, som visstnok skal fiske like godt. Vanskeligheten ligger her i konserveringsproblemet som enda ikke er tilfredsstillende løst.

Det er mulig at line og jukse i framtida vil bli delvis avløst av mer rasjonelle fiskemetoder, iallfall ved de større fiskerier, og at agnskjell av den grunn vil få mindre betydning. Hittil har det imidlertid vært

Fig. 1.

avsetning for alt det skjellagn som har kunnet skaffes, og ikke sjelden har der vært agnmangel. I hjemmefisket vil nok agnskjellet beholde sin verdi i lang tid enda.

Med den kraftige beskatning som oskjellfeltene mange steder har vært utsatt for, er det ikke til å undres over at det har gått utover bestanden. Mange skjellgravere har også både nå og i tidligere år klaget over at enkelte skjellfelter ble helt uttømt. For å kunne gjøre noe effektivt for å opphjelpe bestanden må en imidlertid kjenne oskjellets biologi, og prøve å finne ut hvor fort det vokser og hvordan det forplanter seg. Siden 1942 har der ved Fiskeridirektoratets havforskningsavdeling vært drevet undersøkelser over oskjellet for om mulig å bringe klarhet i noen av disse spørsmål.

Tar en et tomt skall av oskjell og holder det opp mot lyset, vil en se at der fra spissen og bakover er avvekslende brede mørke og smale lyse soner.

Det kommer lettest fram hvis skallet er tynt, eller en skrapet av det ytterste brunsvarte laget. Da får en et bilde som vist på fig. 1. Det ser ut som årringer på et tre, og det har også vist seg virkelig å være årringer. De mørke sonene svarer til sommerveksten, de lyse til vinterveksten. Ved å telle dem kan en altså finne ut hvor gammelt skjellet er. Skjellet på fig. 1 er 10 år gammelt. — Ved å holde oskjell i »fangenskap« under naturlige betingelser og måle lengden på de samme skjellene med visse mellomrom kan en finne ut hvor meget de vokser pr. år, og hvilken tid på året de vokser best. Det har da vist seg at veksten er best om ettersommeren og høsten. Fra november til april står veksten praktisk talt stille, men til gjengjeld er kvaliteten best i denne tiden, og det er også da at skjellgravingen foregår. Hvis en på et oskjell måler ut avstanden fra spissen til yttergrensen av hver av de lyse sonene, kan en finne ut oskjellets lengde da det var 1—2—3 eller flere år. Dette er vist på fig. 2. Her er satt opp vekstkurver for oskjell fra forskjellige steder i nærheten av Bergen. Oskjellet kan vokse opp til 2 cm pr. år, men oftest er veksten mindre, fra 6—12 mm hvert av de første 6—7 årene, senere 3—4 mm eller mindre pr. år. Til gjengjeld blir oskjellene forholdsvis gamle, fra 17 til 23 år, enkelte opp til 36 år. Et 5 års skjell er fra 3,5 cm til 5 cm langt, et på 10 år 6,5 cm til 7,9 cm og et skjell på 18 år 10—12 cm. Dette er gjennomsnittstall. Det er ikke noe i veien for at vi kan finne oskjell som har vokset bedre eller dårligere. Under ugunstige livsvilkår kan veksten faktisk stoppe nesten helt i flere år.

Mens blåskjellet kan bli modent og gyte før det er årsgammelt, er oskjellet mer tregt i avtrekket. Noen individer blir modne i tre års alderen, men de fleste ikke før de er 5—6 år gamle. Eggene er små, bare $\frac{1}{10}$ mm i tverrmål. Til gjengjeld kan de større skjell produsere 15—20 millioner egg eller mer. For å bruke et populært bilde ville eggene fra ett oskjell, hvis de ble lagt på rad, danne et perlebånd på 2 kilometers lengde.

Oskjellet er særkjønnet. Innmaten hos hunnene er rød, hos hannene gul, så det er lett å skille dem fra hverandre. Gytningen foregår i mars—april og kan ofte være tilendebrakt på mindre enn en dag. Skjellgravere forteller at den ene dagen er skjellene fine og fete, neste dag kan de være helt slunkne og ubrukelige.

Eggene driver fritt om i sjøen, og etter kort tid

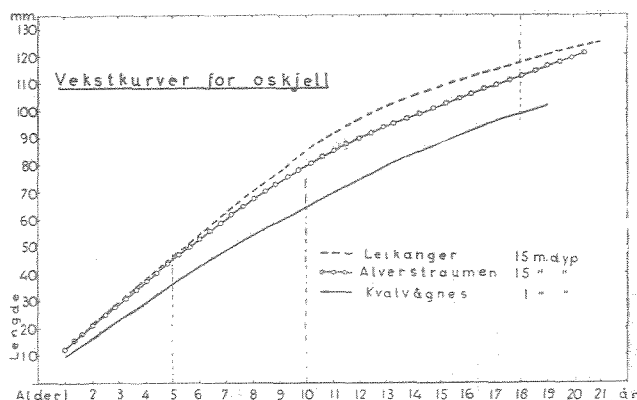
kommer der ut en liten larve som snart tar form av et bittelite skjell. Dette svømmer omkring en 2—4 ukers tid. Så blir det tyngre og tyngre og synker til slutt til bunns, der de fester seg med byssustråder. De fleste oskjell-larver går imidlertid til grunne før de kommer så langt, og mange av skjellene dør som små. Ellers ville nok sjøbunnen forlengst vært dekket av oskjell og andre skjell.

Oskjellene gyter sjelden to år i trekk. Oftest går der to eller flere år mellom hver gang. Der blir derfor ikke så mange oskjell som klarer å vokse opp, og når da den voksne bestand blir gjenstand for sterk beskatning, kan skjellfeltene etter hvert bli uttømt. Det har vært foreslått å drive kunstig avl, i

likhet med østersavl, men det er utvilsomt om det kan gjennomføres.

I likhet med blåskjell, kan oskjell spises. Mange liker det rått, spist som østers. Som kokt kan det ikke måle seg med blåskjell, men nedlagt hermetisk skal det være vel så godt. Når skjellmaten har ligget i salt en tid, går den »i spikke« og skal da være god på smak. Det sies at fsikerne i Lofoten undertiden forgriper seg på agnet, før det er kommet på kroken.

Fig. 2.

Foreløpig oversikt over fettinnhold i storsild.

Fra Statens Fiskeriforsøksstasjon — Sildoljekontrollen.

Fangst-dato	Fangststed	Redskap	An-tall hl	Fett g/100g pst.
1946				
31/1	Svinyhavet	Drivgarn	150	11.5
1/2	Vest av Rundøy	—	150	11.0
2/2	—	Snurp	500	11.0
3/2	Måløy	Drivgarn	500	12.0
4/2	Bulandet	Snurp	3 000	12.3
»	—	—	623	12.2
»	—	—	935	12.3
»	—	—	1 142	10.7
»	—	Drivgarn	325	12.3
»	Rundøy	Snurp	650	13.0
»	—	—	200	14.4
5/2	Kvitneset ved Stad.	—	700	12.2
»	Svinøy	Drivgarn	65	10.4
6/2	Bulandet	Snurp	1 500	13.4
»	Solund	—	919	11.4
»	Bulandet	—	1 400	12.2
»	Straumfjord	—	800	11.1
»	Gåsvær	—	900	12.0
»	Bulandet	—	1 400	12.1
»	Gåsvær	—	1 300	12.1
»	Svinøyfeltet	—	250	13.6
»	Bulandet	Snurp og g.	570	12.9
»	—	Snurp	2 000	12.6
»	—	—	4 000	11.5
»	Solund	—	1 700	12.1
»	Bulandet	Drivgarn	280	12.6
8/2	Vest av Rundøy	—	160	11.9
»	Sulen	Snurp	250	12.1
»	Gåsvær	—	1 700	12.5
9/2	Fedje	—	470	11.9
»	—	—	800	12.3
»	—	—	2 000	11.4
»	Austerheim	Drivgarn	506	12.3
»	Bulandet	Snurp	1 000	10.5
»	Vågsøyhavet	Drivgarn	75	11.5

Det er ikke umulig at oskjellet kan komme til å konkurrere med blåskjellet som råstoff for forskjellige foredlete produkter, hvis det faller billig nok. Under krigen var det forbudt å omsette oskjell til annet bruk enn til agn.

Det kan også nevnes at en undertiden finner perler i oskjell, av og til så store at de har vært brukt i smykker.

I nær framtid kommer der ut et arbeid i Fiskeridirektoratets skrifter som omhandler oskjellet og dets biologi mer inngående.

K. F. Wiborg.

Verdien av utførselen av fisk og fiskeprodukter i 1945.

	Desember 1945	Jan—desb. 1945
	1000 kr.	1000 kr.
Sild og fisk	7 490	72 881
Hermetikk	2 463	10 062
Dyriske forstoffer		
unnt. hvalkjøttmel	306	3 709
Tran av fisk vesentlig torsk	1 023	4 638
— annen	357	
Fiskelim	11	39
Rogn	112	3 259
Mjølke silderisp o. a. produkter	4	305
I alt	11 766	94 893

Utførselen av fiskeriprodukter desember 1945 og hele året 1945.

Etter Statistisk Sentralbyrås månedsoppgaver.

Varens navn	Menge- enhet	Desember		Januar-desember		Varens navn	Menge- enhet	Desember		Januar-desember	
		1945	1939	1945	1939			1945	1939	1945	1939
<i>Sild, fersk, ialt</i> ...	tonn	954	2 388	44 817	121 475	Reker	kg	11 261	49 218	41 201	1 676 068
Herav:						<i>Hermetikk ialt</i> ...	»	862 225	3 380 042	4 859 406	36 111 484
Vårsild	»	666	—	29 807	48 385	Herav:					
Storsild	»	186	—	14 480	49 111	Røkt småsild i olje	»	—	1 159 579	780 347	13 369 891
Fetsild	»	102	249	328	13 072	Do. brisling i olje	»	840 295	751 265	1 307 266	8 164 275
Brisling og småsild	»	—	2 139	202	10 907	Do. småsild i tomat	»	—	536 458	105 258	2 925 458
<i>Fisk, fersk, ialt</i> ...	»	73	5 444	13 172	32 580	Do. brisling i tomat	»	—	262 386	—	894 352
Herav:						Do. småsild ellers.	»	—	—	—	—
Torskefilet	»	—	219	11 000	652	Urøkt småsild i olje	»	—	222 315	21 956	1 719 335
Annen torsk	»	6	1 470	1 878	3 896	Do. brisling i olje	»	—	—	—	—
Lange	»	—	44	1	659	Do. småsild i tomat	»	—	9 556	—	163 360
Sei	»	35	1 986	191	6 382	Do. brisling i tomat	»	—	—	—	—
Hyse	»	—	720	2	4 356	Do. småsild ellers.	»	—	—	—	—
Makrell og hornsgj.	»	—	1	—	903	Do. brisling ellers.	»	—	3 281	13 240	42 529
Kveite (hellefisk)	»	31	254	47	2 747	Røykt storsild eller	»	—	—	—	—
Flyndre	»	—	108	2	2 501	vårsild i olje ...	»	—	9	—	5 984
Ål	»	—	2	—	292	Do. do. i tomat ...	»	—	—	—	8 581
Uer	»	—	12	—	119	Do. do. ellers.	»	1 440	283 192	1 697 644	5 118 176
Pigghå	»	—	242	—	5 199	Urøkt do. do. i olje	»	—	—	—	—
Håbrann	»	—	269	—	2 137	Do. do. i tomat ...	»	—	—	—	15 169
Laks	»	—	—	—	839	Do. do. ellers.	»	—	30	—	24 630
Ørret	»	—	—	—	13	Annen sildehermet.	»	5 130	28 572	853 905	325 516
Rogn	»	—	54	—	780	Mjølke	»	—	35 068	—	804 026
Skate og rokke	»	—	23	—	529	Makrell	»	—	24 862	—	751 752
Annen	»	—	40	—	576	Fisk forøvrig	»	5 264	12 818	52 106	60 100
<i>Tørrfisk ialt</i> ...	»	673	3 539	3 083	21 825	Krebs og skjelldyr	»	3 826	6 111	13 842	755 152
Herav: Rotskjær	»	3	83	76	1 662	Rogn (også kaviar)	»	1 494	3 081	6 473	230 509
Rundfisk, Finnm.v.	»	24	871	57	3 385	Fiskeboller (pud-	»	4 776	66 450	7 369	726 689
— Annen	»	646	2 240	2 921	8 298	ding, kaker o.l.)	»	—	—	—	—
— Afrikavare	»	—	62	—	1 067	<i>Sildemel</i> ...	tonn	538	1 208	4 184	41 009
Lange	»	—	—	4	191	<i>Fiskemel</i> ...	»	84	1 634	1 534	14 115
Sei	»	—	231	22	5 281	<i>Hvalkjøttmel</i> ...	»	—	901	—	1 621
Hyse (kolje)	»	—	36	2	1 363	<i>Levermel</i> ...	»	—	5	15	1 987
Brosme	»	—	16	1	578	<i>Tangmel</i> ...	»	—	56	—	3 094
<i>Klippfisk ialt</i> ...	»	45	2 427	50	33 736	<i>Sel- og kobbeskinn</i>	kg	1 325	10 750	11 999	438 108
Herav:						<i>Lim</i> ...	»	2 575	14 321	12 285	185 946
Torsk	»	45	2 202	50	32 104	<i>Rogn, saltet:</i>					
Lange	»	—	127	—	965	Av torsk	»	94 526	420 863	3 094 697	6 089 886
Sei	»	—	16	—	203	Annen	»	—	—	18 405	171 058
Hyse (kolje)	»	—	4	—	58	<i>Tran ialt</i> ...	hl	5 829	54 435	19 069	549 199
Brosme	»	—	78	—	406	Herav:					
<i>Sild, saltet, ialt</i> ...	»	4 788	2 478	24 179	37 141	Dampmedisintran	»	2 976	13 536	14 212	129 105
Herav:						Råmedisintran	»	14	379	113	5 356
Vårsild	»	1 415	336	6 927	9 037	Blank	»	1 277	4 816	2 751	55 150
Storsild (slosild)	»	2 990	103	12 205	13 584	Brunblank	»	114	6 663	212	105 097
Fetsild	»	383	39	1 397	3 393	Brun	»	—	943	—	4 261
Skjæresild	»	—	430	—	2 110	Kveiteolje	»	7	20	10	94.9
Nordsjøisild	»	—	—	—	26	Av sel	»	—	2 156	—	19 706
Islandssild	»	—	1 570	—	8 986	Bottlenose- og	»	—	—	—	—
Brisling	»	—	—	—	5	spermasettran	»	—	2 167	—	91 445
Kryddersaltet, her-	kg	—	12 280	20 000	1 387 825	Håtran	»	1 419	947	1 419	18 909
under appetitsild						Sildolje	»	22	22 903	352	120 075
Brisling, kr.salt.	»	—	—	—	—	Stearin	kg	—	236 320	—	1 180 411
(ansjos)	»	—	10	—	24 193	Herdet fett	tonn	20	2 255	169	44 887
<i>Salt fisk, ialt</i> ...	tonn	537	77	3 482	10 763						
Herav:											
Torskitnr. og ks. mv.	»	537	5	3 019	3 887						
Makrell i	»	—	28	—	747						
Annen	»	—	44	463	932						
Torsk løs i fartøy	»	—	—	—	5 197						
og jernbanevogn	»	—	—	—	—						
<i>Sild, røykt</i> ...	kg	157 846	96 824	226 388	1 808 290						
Hummer	»	45 390	85 797	131 996	750 278						